

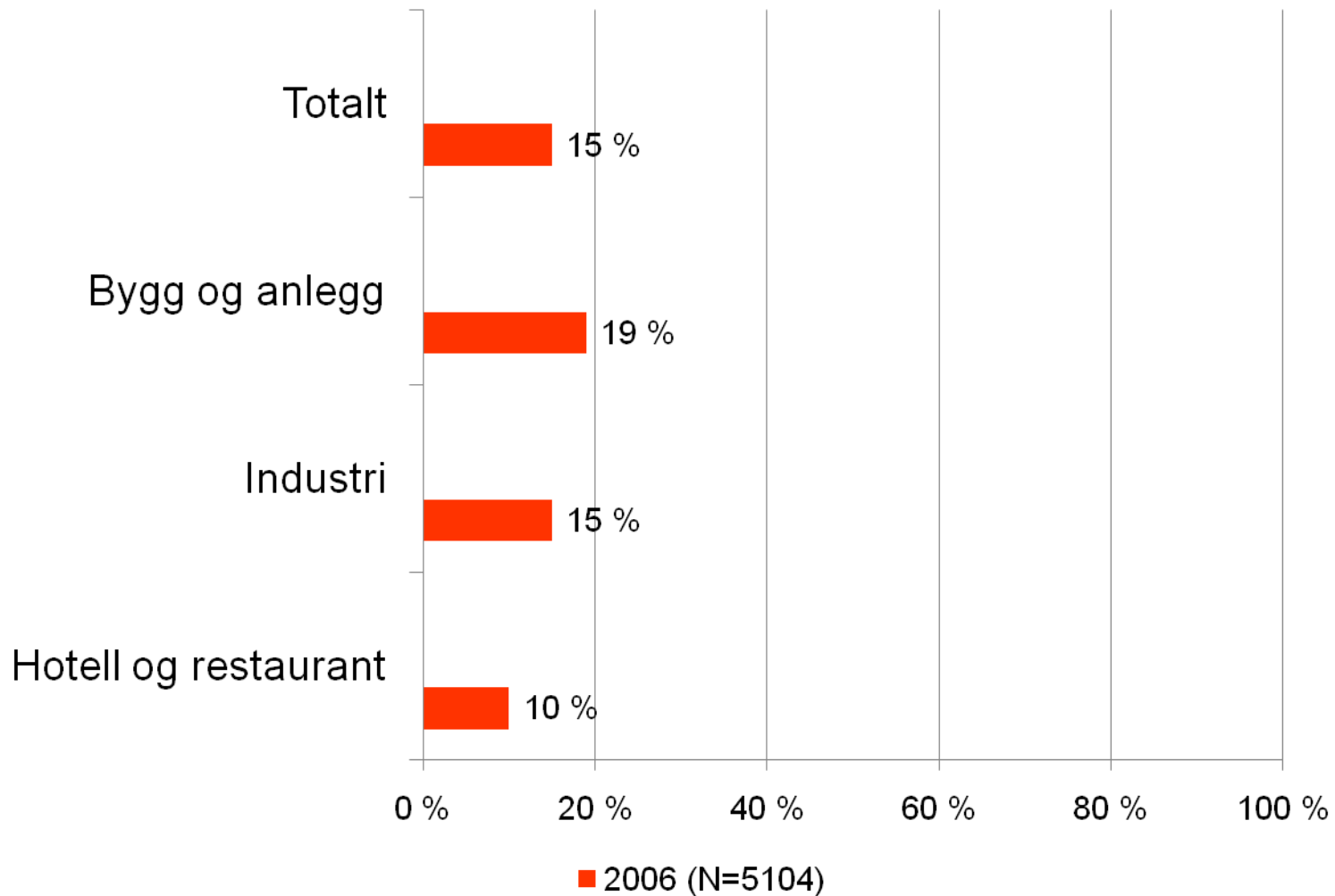
# Norske bedrifiers bruk av østeuropeisk arbeidskraft

- Undersøkelse gjennomført vinteren 2009 i tre næringer – sammenliknet med tilsvarende studie 1.halvår 2006
  - Bygg og anlegg
  - Industri (et utvalg bransjer)
  - Hotell og restaurant
- Telefonintervju med 3648 bedriftsledere med 10+ ansatte - drøyt 1/3 av alle bedriftene i bransjene
  - Kontrollspørsmål til et utvalg på drøyt 1000 'ikke- brukere'
- Ledd i prosjekt om arbeids- og bedriftsvandringer i et utvidet Europa 2008-2010, finansiert av Norges Forskningsråd
  - Vil følges opp av case-studier og bransjeanalyser

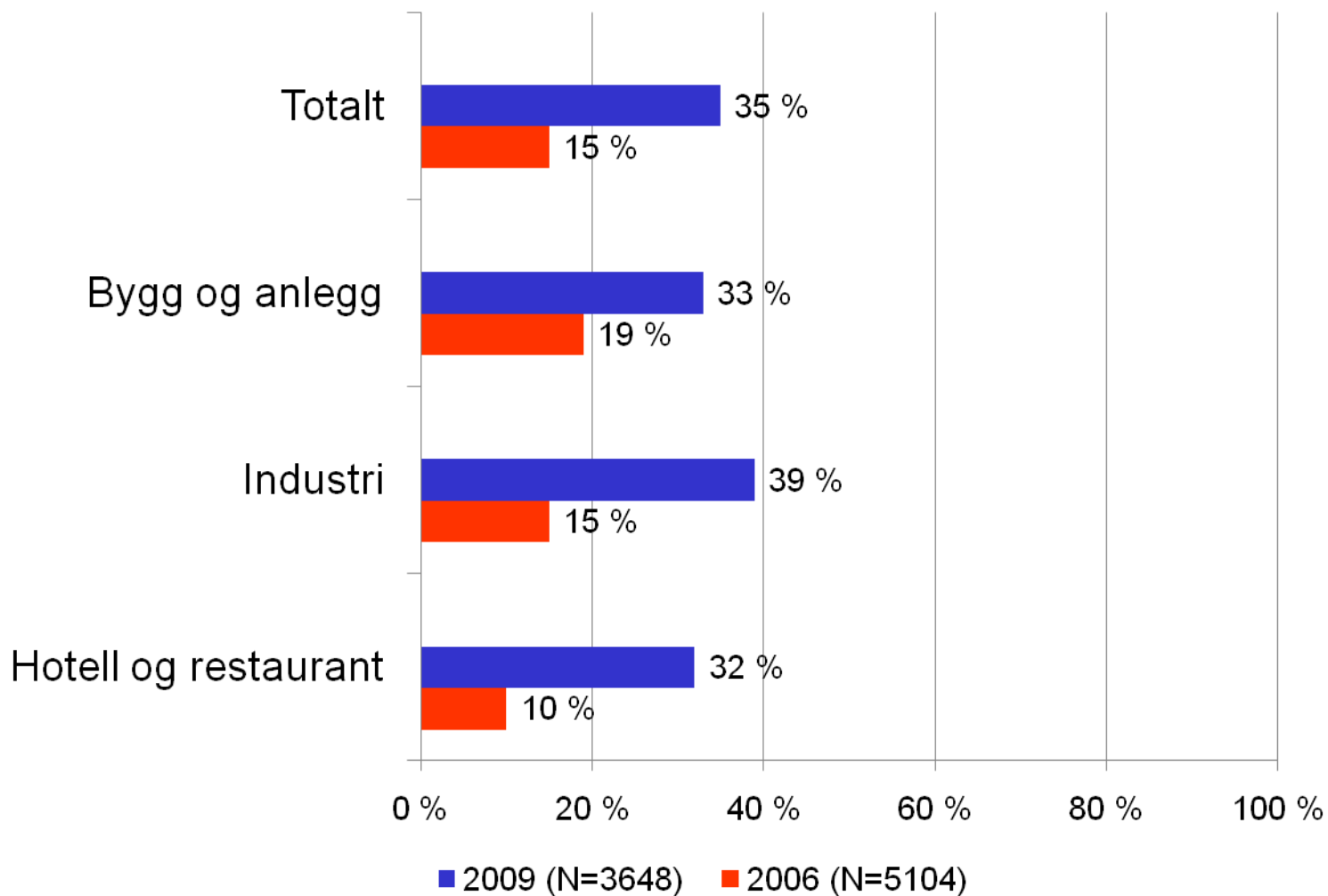
## Bakteppe

- Høykonjunktur, sterk etterspørselsvekst, og voksende arbeidsinnvandring fra nye EU-land til Norge 2006-2008
- Finanskrisa høsten 2008 gir økonomisk tilbakeslag – særlig i bygg og industri
- Hvordan har denne utviklingen påvirket bedriftenes bruk av østeuropeisk arbeidskraft fra 2006-2009?

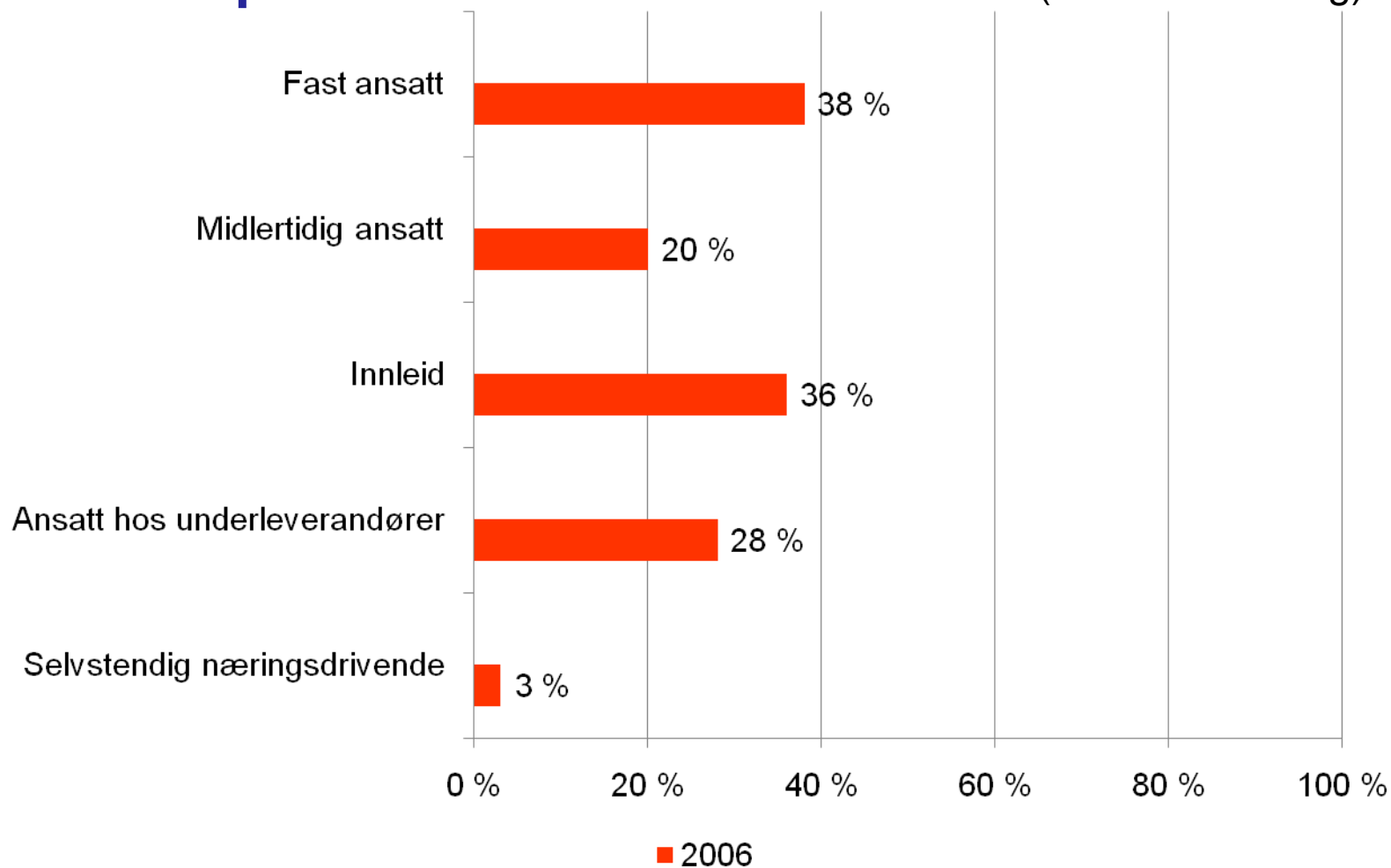
# Hvor mange av bedriftene hadde i løpet av det siste året brukt østeuropeisk arbeidskraft i 2006?



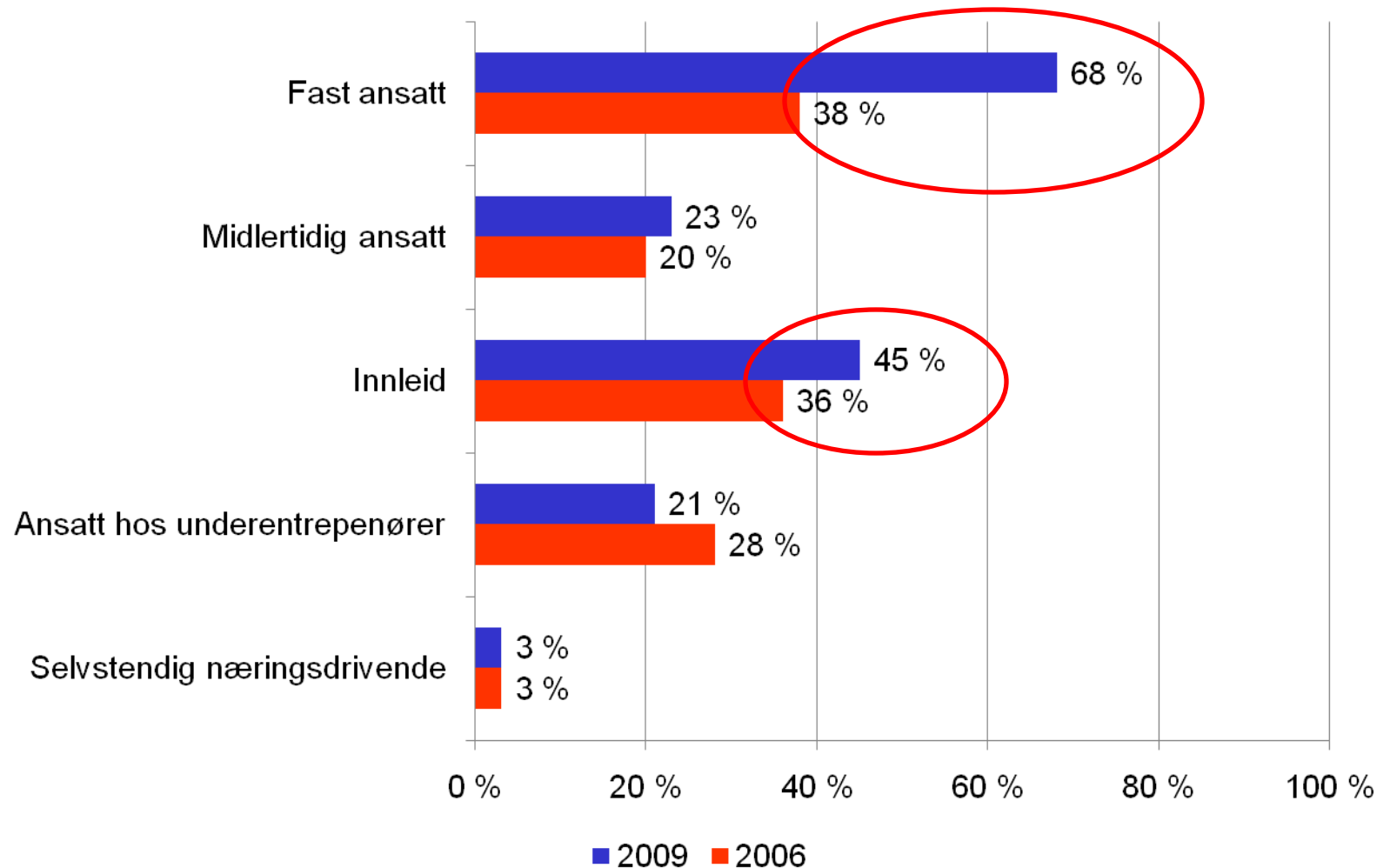
## Og hvor mange av bedriftene hadde i løpet av siste år brukt østeuropeisk arbeidskraft i 2009?



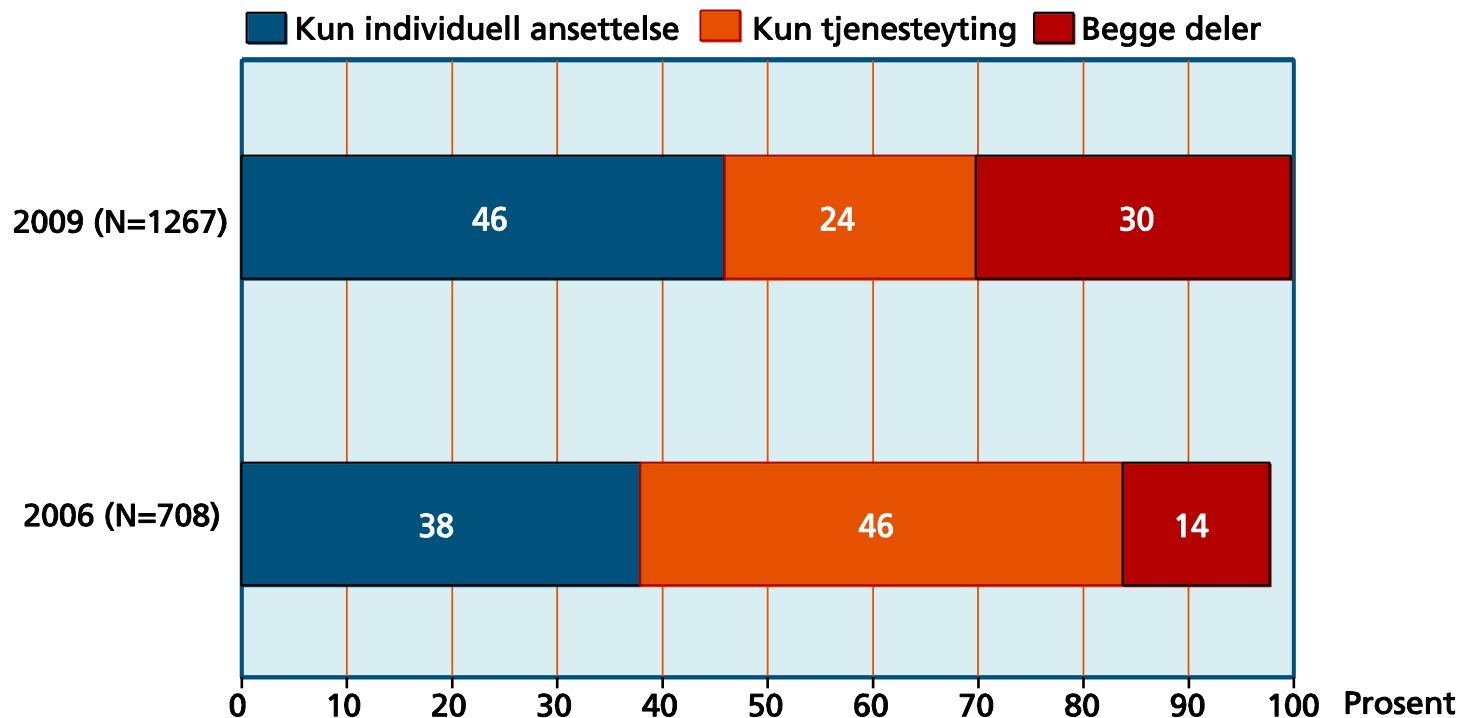
## Brukerbedriftene: Hvor stor andel benyttet ulike tilknytningsformer for den østeuropeiske arbeidskraften i 2006? (Flere svar mulig)



# Brukerbedriftene: Hvor stor andel benyttet ulike tilknytningsformer for den østeuropeiske arbeidskraften i 2009 (Flere svar mulig)

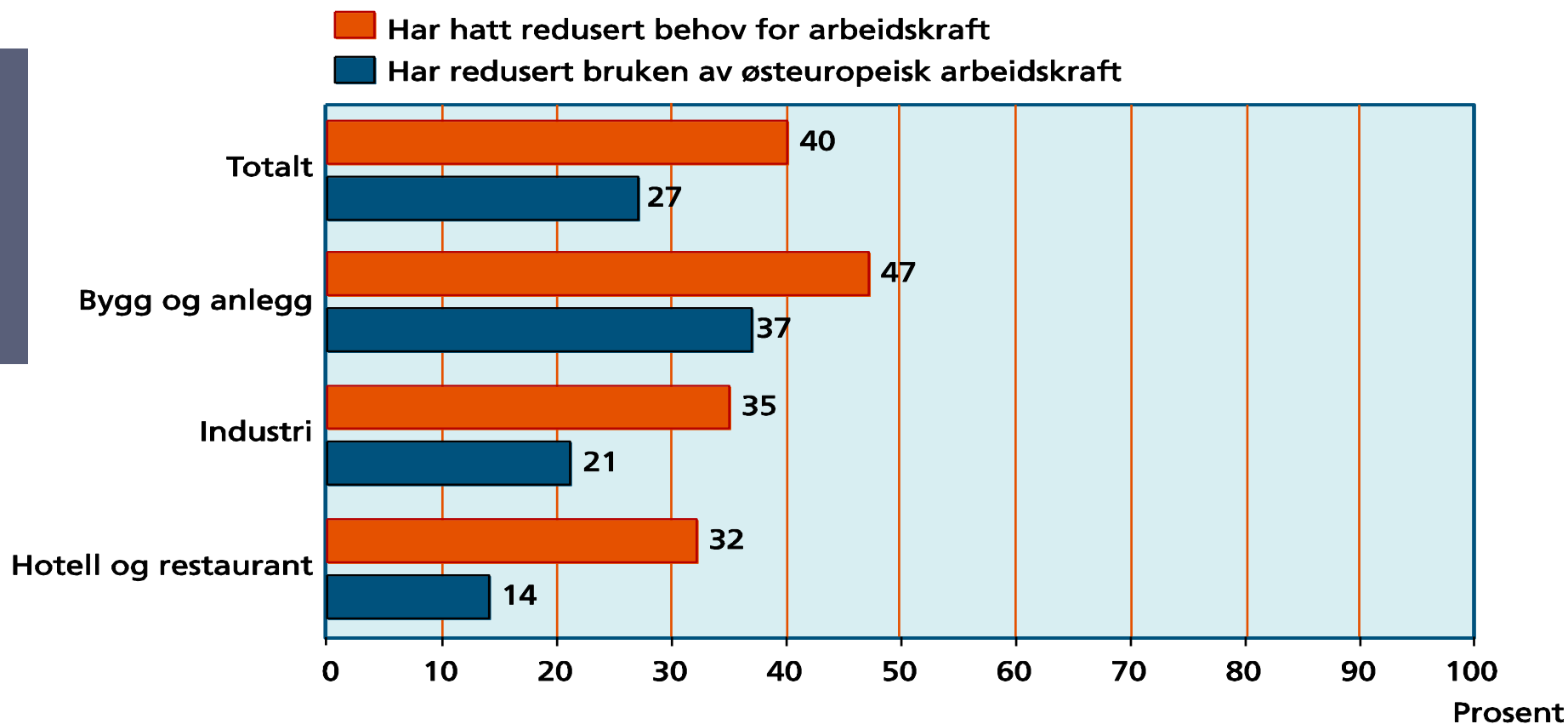


# Individuell ansettelse eller tjenesteyting – eller, ja takk, begge deler?



**Økning i andelen med ansatte i egen bedrift, men størst vekst i andelen kombinasjonsbrukere.**

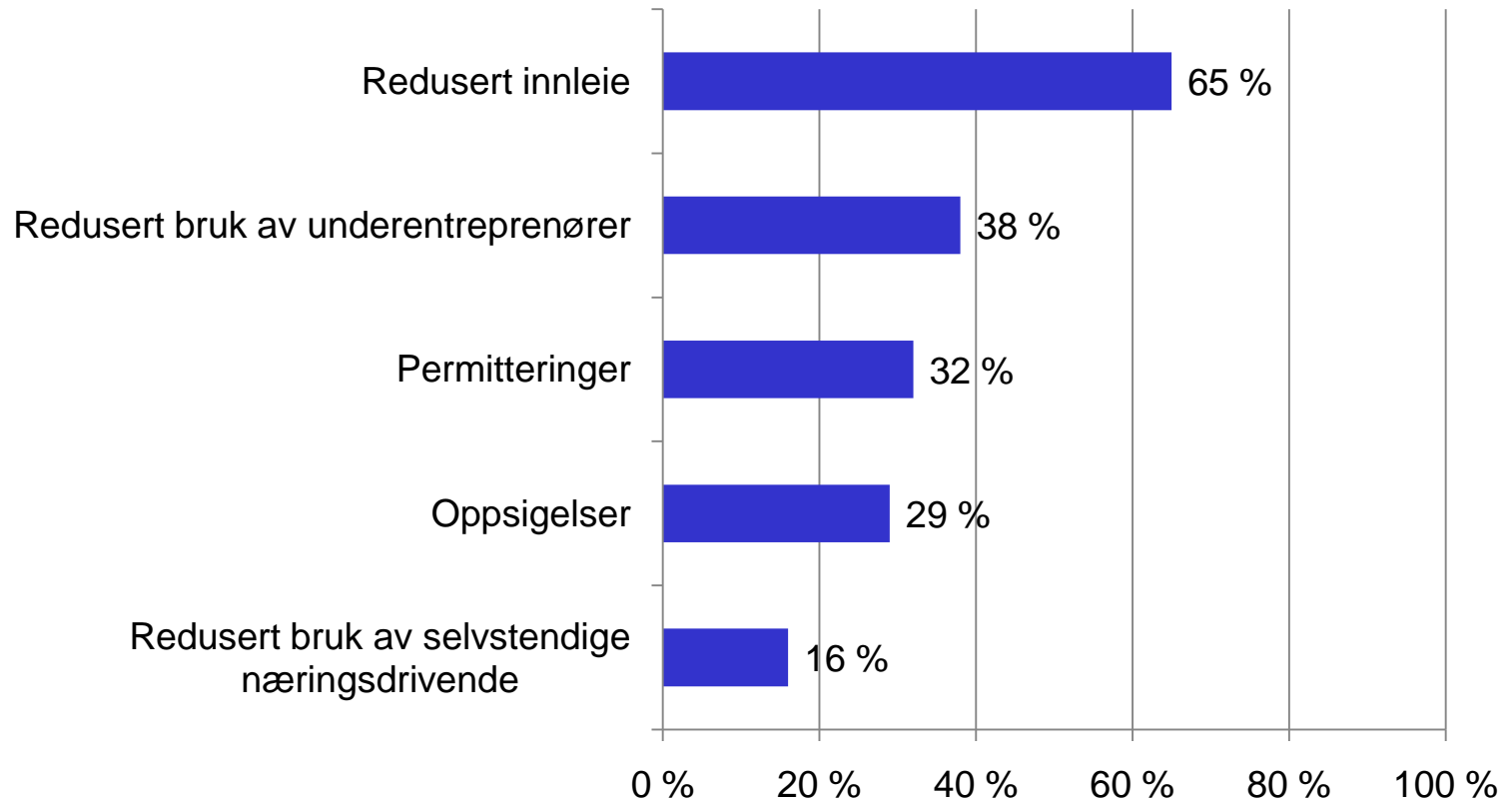
# Finanskrisa: Redusert behov for arbeidskraft i brukerbedriftene



**Sterkest nedgang i bygg, minst i hotell og restaurant**

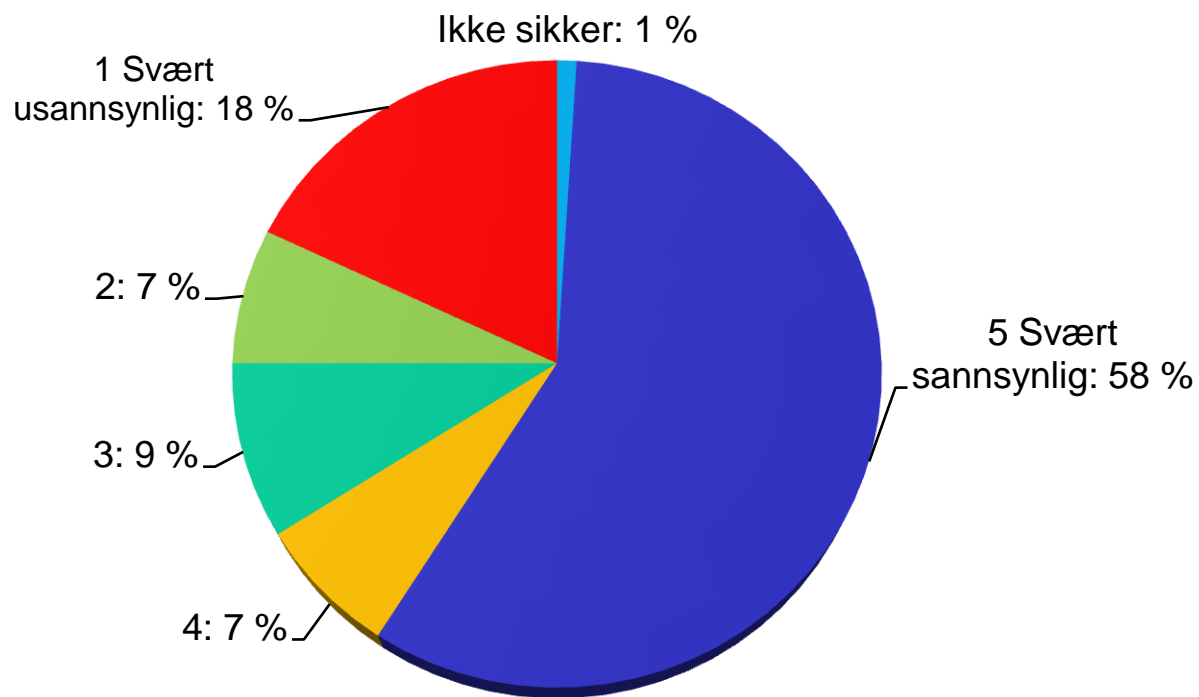


# Hvordan har bedriftene redusert bruken av østeuropeisk arbeidskraft? (flere svar mulig)



Utstasjonerte tar hovedstøyten – men også kutt i ansatte, flere ledige

## Brukerbedriftene: Sannsynlighet for fortsatt bruk av østeuropeisk arbeidskraft de neste 12 mnd blant brukerne



**Varig innslag, arbeidsinnvandringen er kommet for å bli – selv om etterspørselen synker i nedgangstider**